

Ett solidariskt, tryggt och grönt Järfälla

Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiet de grönas
gemensamma budgetförslag för 2021

Innehållsförteckning

Budgetförklaring	3
Vi ger välfärden vad den behöver!	5
Likvärdig utbildning i en hållbar och jämlik skola	5
En arbetsgivare i framkant	7
En trygg ålderdom och god äldreomsorg	7
Rätt till delaktighet och goda levnadsvillkor	9
Ett tryggt Järfälla för alla	10
Vikten av ett arbete och tryggt arbetsliv	11
Kultur- och föreningsliv är nyckeln för ett tryggt Järfälla	11
En trygg och välplanerad kommun	12
Trygga boenden och ett varierat bostadsbestånd i alla kommundelar	12
Rätten till ett liv fritt från våld	13
Nolltolerans mot missbruk av våra gemensamma välfärdssystem	14
Ett klimatpaket för Järfälla	14
Från Paris till Järfälla	15
Den gröna tråden	15
Bygg bättre	16
Lätt att göra rätt	16
Kommunen gör sitt	17
Budget och resultat	18
Uppdrag till nämnder	21
Förslag till kommunfullmäktiges beslut 2020-11-23	25
Bilaga 1: Investeringsbudget	26
Bilaga 2: Kommungemensamma inriktningsmål	27
Bilaga 3: Förslag till reviderad avgiftsmodell och hemtjänsttaxa.	28
Bilaga 4: Ägardirektiv Järfällahus AB	29

Budgetförklaring

År 2020 har varit ett år då mycket ställts på sin spets och Järfällas kommunala verksamheter har stått inför stora utmaningar. Det finns all anledning att vara stolta över de insatser som medarbetarna gjort. Det finns också anledning att från politikens sida vara självkritiska. Har vi verkligen gett välfärden det den behöver fram tills nu? Var våra verksamheter och medarbetare rustade på bästa sätt för att möta en kris och finns det utrymme till återhämtning för alla de som stått och står i första linjen? Den pågående Corona-pandemin har gjort det smärtsamt tydligt att vi måste sluta pressa välfärdens personal genom ständiga och orealistiska effektiviseringskrav. Det är hög tid att se till att det finns förutsättningar för en god grundbemanning som inte är beroende av en stor genomströmning av timanställda vikarier och bygga en robust organisation rustad även för oförutsedda händelser. Kommunens medarbetare har gjort ett fantastiskt jobb trots knappa resurser. Tack för deras hårda arbete måste vara bättre förutsättningar, inte nya nedskärningar. Därför bryter vi i denna budget den osunda traditionen av underfinansiering av välfärden, och kompenserar upp för lön- och prisökningar.

Den positiva utveckling som vi startade under förra mandatperioden har avstannat och backat sedan det borgerliga minoritetsstyret tagit över. Vår ambition och politik för att driva Järfälla framåt var stark. Vi byggde för ett hållbart Järfälla med minskade bostadsköer och ett levande samhälle. Vi tog fram och planerade för nya skolor och äldreboenden. Vi var banbrytande i klimat- och miljöarbetet, först i Sverige med att upphandla solel som en tjänst och med att ta fram en lokal koldioxidbudget. Ett nytt naturreservat vid Igelbäcken inrättades och andelen av kommunens energiförbrukning som kommer från förnybara källor ökades. Skolresultaten och sysselsättningen gick återigen upp. Vår ekonomi var en av landets starkaste. Vår ambition för Järfälla har under de senaste två åren ersatts av ett nytt passivt borgerligt minoritetsstyre.

I Alliansens budgetförslag 2021 ser vi återigen en stram och minimalistisk fördelning där välfärden, arbetsmarknad och klimatet inte prioriteras. Koldioxidbudgeten samlar damm på en hylla, samtidigt som kommunen rasar i Aktuell hållbarhets kommunrankning. Kommunen faller även i Näringslivsranking och placerar sig bland Sveriges sämsta kommuner i Lärarförbundets skolranking. För att öka välbefinnandet och tryggheten i kommunen krävs att ambitionen höjs inom samtliga områden.

Minoritetsstyret gör en rad dolda besparingar vilka vi avvisar. Vi väljer en annan väg och riktning för Järfälla, vi ger välfärden det den behöver och skär istället ner på politikens resurser. Politiken får sänkta arvoden, och ett kommunalrådsuppdrag avskaffas. Vi avskaffar också styrets nya nämnder och utskott, vilka endast skapat mer administration och onödiga politiska uppdrag, utan något mervärde för järfällaborna. Vårt fokus ligger på den faktiska nyttan hos Järfällas medborgare, inte på ökad administration och arvoden till politiker. Dessutom vill vi att kommunens kostnader för konsulttjänster, reduceras med 7 mnkr, till exempel genom att pröva en ökning av grundbemanningen i kommunen.

Istället för ökad politisk byråkrati och administration vill vi fokusera på att finansiera välfärden. Styrets budget kompenserar inte för löne- och prisutvecklingen, vilket i praktiken blir en dold besparing utöver dem som de redovisar för i sin budget. Exempelvis ger de inte förskolan och fritidshemmen några nya pengar i år. I vår budget får hela skolan, från förskolan till högstadiet, en höjning ännu större än prisutvecklingen, en satsning på hela 30,8 miljoner. Efter det år som varit gäller detta självklart också

socialförvaltningen, som tillskjuts 29,1 miljoner, varav 12 miljoner till nuvarande äldrenämnden. Dessutom satsar vi 3,5 miljoner på en särskilt lönelöft för undersköterskor och vårdbiträden.

Vi tar ett krafttag kring trygghet i vår budget. Det gäller såväl social- och situationell brottsprevention, dvs att förhindra eller försvåra att brott begås genom att förändra den aktuella platsen eller situationen där brott kan begås. Fokus för oss är att stärka upp verksamheterna och göra förebyggande insatser inom skola, föreningsliv, stadsplanering samt sociala mötesplatser. Dessa insatser är minst lika viktiga trygghetsfaktorer som nya väktare och ordningsvakter. En bra balans mellan förebyggande och direkta insatser behövs. Vi gör därför en rejäl satsning på att trygghetssäkra våra verksamheter och stora satsningar inom välfärden som långsiktig ökar tryggheten i hela kommunen. Vi minskar anslaget till väktare med 3 mnkr då vi kan konstatera att vissa former av detta inte fungerat tillfredsställande men att behovet fortfarande finns generellt. Vi lanserar i denna budget även en rad åtgärder som syftar till att systematiskt arbeta för att vår kommun inte ska ha några läckage av välfärdspengar till den organiserade brottsligheten. Tillsammans ska vi stå upp för ett tryggt Järfälla där vi alla trivs.

Sist men inte minst lanserar vi i den här budgeten ett paket om vår tids ödesfråga. Vi längtar tillbaka till en tid då Järfälla var banbrytande i klimatområdet. Nu startar vi ett klimatkansli som ska göra verkstad av förra rödgröna styrets koldioxidbudget, skärpa våra klimatmål, och genomföra de investeringar som är nödvändiga både för att kommunen ska leva upp till sina åtagande och för att ansvarstagande järfällabor ska kunna välja det klimatsmarta i vardagen.

I den här budgeten presenterar Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet de gröna vår gemensamma inriktning för den kommande budgetperioden: ett solidariskt, tryggt och grönt Järfälla.

Vi ger välfärden vad den behöver!

Alla järfällabor ska kunna förvänta pålitlig och kvalitativ välfärd av sin kommun. Medborgaren ska alltid vara i fokus. Våra barn och ungdomar ska få en utbildning som tar dem vidare mot högre utbildning och arbete. Vår socialtjänst ska ombesörja en god omsorg och vår kommun ska erbjuda den samhällsservice vi är ålagda att göra.

Varje dag utförs fantastiska insatser av vår personal inom välfärden. Vi vill se verksamheter som mår bra och har en god arbetsmiljö, med tillräckligt många medarbetare och tillräckliga resurser. De senaste decenniernas återkommande nedskärningar, ofta i form av uteblivna kostnadsuppräknings har gjort välfärden underfinansierad. Vi menar att det är hög tid att finansiera nämndernas verksamheter och kompensera för kostnadsökningar genom att tillsätta medel istället för att pressa personalen att springa allt snabbare.

Vi behöver ge välfärdspersonalen mer än enbart applåder. För såväl deras skull som för medborgarnas ser vi till att fullt ut finansiera välfärden.

Likvärdig utbildning i en hållbar och jämlik skola

Goda förutsättningar för Järfällas skolor är grundläggande för att alla barn ska kunna nå sin fulla potential, nå kunskapsmålen och få rätten till utbildning fullt ut tillgodosedd. Järfälla är en alltför segregerad skolkommun och segregationen får negativa effekter för såväl enskilda individer som för samhället i stort. Skolverket har länge tryckt på och konstaterar även i sin senaste likvärdighetsrapport att ”skolans socioekonomiska elevsammansättning” och ”elevernas socioekonomiska bakgrund fått en ökad betydelse för hur de lyckas i grundskolan” det senaste årtiondet. Vår långsiktiga målsättning är att komma till rätta med skolsegregationen. På kort sikt behöver kompensera för de negativa effekter av segregationen som drabbar skolorna. Detta åstadkoms genom att investera i socioekonomisk ersättning. Alliansen valde 2018 att förflytta medel från den socioekonomiska ersättningen till den generella skolpengen för att kunna hävda att man höjt pengan utan att faktiskt behöva tillföra motsvarande medel. Detta menar vi var helt fel tillvägagångssätt, en satsning på pengan ska också vara just en satsning, inte ett undanryckande av ett kompensatoriskt stöd. Vi investerar i denna budget 6 mnkr i Järfällas modell för socioekonomisk ersättning.

Ett led i att uppnå likvärdig utbildning är att stänga dörren för religiösa friskolor, ett annat att framöver säkerställa att nya skolor fortsatt byggs enligt NPF-säkring. Skolan ska också fortsätta sitt framgångsrika arbete med att implementera och utgå från barnkonventionen i all sin verksamhet samt arbeta förebyggande med psykisk hälsa och förebyggande arbete. Såväl skola som förskola ska också fortsätta arbeta tematiskt och åldersanpassat utifrån samtyckeslagstiftningen.

Fysisk aktivitet för att stimulera barn i skolan är viktigt. Exempel från andra kommuner och Järfällas egen forskningsstudier visar att bland annat skolresultaten blir bättre och att stress minskar. Välbefinnandet hos barnen blir starkare och därför vill vi utveckla och ge goda förutsättningar för rörelse i alla Järfällas skolor. Genom att ta tillvara möjligheter till rörelse i skolan lägger vi också en god grund för en mer jämlik hälsa.

Utbildningsresa börjar i förskolan och barn har rätt till en förskola av god kvalitet och en verksamhet som ser till barnets bästa. En viktig del av att kunna erbjuda barn i vår kommun bästa möjliga förskola är att skapa rätt förutsättningar för små barngrupper och hög personaltäthet. Skolverket anger riktmärket för barngrupps storlek till 6-12 barn för barn som är 1-3 år gamla och 9-15 barn för barn som är 4-5 år gamla. Forskningen har visat att större barngruppsstorlekar kan leda till en ojämlig förskola då förskollärarna i vissa fall tvingas välja bort vissa aktiviteter som enligt läroplanen bör finnas med i verksamheten. Samspelet mellan förskollärarna och barnen kan också bli svårare och påverkas om det är fler barn. Järfällas barngruppsstorlekar ligger en bra bit över såväl rekommendationerna som genomsnittet i länet och för att komma till rätta med detta kommer det att behövas långsiktiga satsningar. Mindre barngrupper och god personalförsörjning är också nödvändiga förutsättningar för att kunna bedriva ett gott arbete med modersmålsstöd och att tillgodose behov av att få utveckla såväl svenska som modersmål hos de barn som har ett annat modersmål än svenska.

Under den tidigare mandatperioden tog Järfälla fram en unik konceptförskola för att bygga nya förskolor i enlighet med Skolverkets rekommendationer. För att lägga en stabil grund på vilken vi kan bygga en sådan framtida satsning ser vi i årets budget till att kompensera förskolan för sina nuvarande kostnader. Vi vill i denna budget också ta ett första kliv mot att avskaffa den otidsenliga ordningen att arbetsgivaren tar betalt för personalens arbete genom att debitera för maten när pedagoger utför arbetsmomentet pedagogiska måltider. Vi satsar av denna anledning 500 tkr som ett första steg för att slopa avgiften för pedagogiska måltider inom förskolan.

För oss är det viktigt med en ökad grundbemanning på sikt. En del kommuner har lyckats minska kostnaderna för inhyrd personal och därmed ett stort läckage av skattemedel. En av metoderna som dessa kommuner använt är att göra strategiska satsningar för att öka grundbemanningen på skolorna. Det har haft en positiv effekt och blivit mer hållbart för både personal och kommunernas ekonomi. Vi vill därför se att Barn- och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att öka grundbemanningen i skolan. I handlingsplanen bör bland annat en analys av dagens kostnader för inhyrd personal och bemanningstjänst ingå, för att se över om skolor med stora kostnader kan få en bättre ekonomi genom ökad grundbemanning. Vi ser samma problematik inom förskoleverksamheten och anser att en liknande översyn och handlingsplan bör göras för förskolans verksamhet.

Varje skattekrona ska användas så effektivt som möjligt. Det är viktigt att Järfällas skolor och förskolor ges lika villkor för att bedriva sin verksamhet oavsett huvudman. Därför går vi i vår budget över till faktisk lokalkostnadsersättning till fristående skolor, i likhet med den till kommunala enheter. Barn- och ungdomsnämnden ges dessutom i uppdrag att ta fram ett förslag på modell för nybyggnadspeng för Järfälla, som ett komplement för att stötta skolor som befinner sig i en uppstartsfas.

En bra gymnasieskola ger förutsättningar till att våra elever kan gå vidare till yrkeshögskolor och universitet. Målet är att alla elever ska klara kunskapsmålen. Gymnasieskolan är det sista utbildningssteget in i vuxenlivet och som kommun har vi ett ansvar att se till att våra barn formas med goda värderingar och respektfullhet till andra individer. Utifrån samtyckeslagen vill vi därför uppdatera och stärka gymnasieskolans arbete mot sexuella trakasserier och övergrepp. Vi vill även stärka värdegrundsarbetet på Järfälla gymnasium i syfte att stärka arbetet mot rasism, främlingsfientlighet och intolerans.

Vi saknar idag instrument och rådighet över gymnasiepengen eftersom den styrs utav kommunförbundet Storstockholm. Vi ger därför ett uppdrag i vår budget om att kommunstyrelsen särskilt ska bevaka och se

över hur vi säkerställer att gymnasiepengen sätts utefter våra behov. Vi anser att modellen bör ses över, eftersom olika kommuner har olika lokalkostnader. Vårt nya gymnasium BAS Barkarby kommer exempelvis att ha en klart högre hyra än andra gymnasium eftersom det är helt nya lokaler. Länsprislistan är generell och tar ingen hänsyn till stora lokalkostnader. Gymnasiet riskerar därmed bli ännu mer underfinansierad framöver.

En arbetsgivare i framkant

Järfälla kommun är en stor arbetsgivare. Tusentals personer arbetar idag inom kommunens olika verksamheter. Expansionen och befolkningsutvecklingen gör att rekrytering och kompetensförsörjning är den stora framtidsfrågan för välfärden. Satsningar på kompetensutveckling och personal är nyckeln till framtidens starka välfärd. Vi tar arbetsgivarpolitiken på största allvar och därför gör vi satsningar på området.

Under året som varit har många sårbarheter i våra verksamheter blottats och medarbetarna ute i verksamheterna har ofta stått i första ledet och levererat oundgänglig service till medborgarna samtidigt som brister i arbetsmiljö uppstått på flera håll. Av detta bör vi som organisation ta lärdom för att stå väl rustade inför framtiden. Mycket har gjorts, men mycket återstår också. Ingen medarbetare ska behöva undra om det kommer att finnas personlig skyddsutrustning att tillgå eller inte, om någon insjuknar, i en verksamhet som bygger på personliga möten. Alla medarbetare har rätt att känna sig trygga i att de har fått fullgod utbildning under arbetstid i de rutiner som finns för att säkerställa deras såväl som medborgarnas säkerhet.

Inom många kvinnodominerade yrken i välfärden är det idag alltför vanligt att anställda arbetar ofrivilligt deltid. Vi vill stärka rätten till heltid för att möjliggöra för fler att gå upp i tid. Det är ett viktigt steg mot en mer jämställd arbetsmarknad och ett samhälle där det inte finns systematiska ojämlikheter i makt, ekonomi och livsvillkor mellan kvinnor och män. Därför fortsätter vi fokusera på det viktiga arbetet med Heltidsresan inom Kommunals avtalsområde och hela verksamheten.

En viktig del i uppdraget att vara en god arbetsgivare är att ge anställda möjlighet till kompetensutveckling. Genom att investera i vår personal, vår viktigaste resurs, kan vi både utveckla verksamheten och bli en än mer attraktiv arbetsgivare. Under innevarande mandatperiod har det borgerliga minoritetsstyret avskaffat kompetensmedel för kompetensutveckling, som olika delar av förvaltningen kunde söka medel ur. Det är en framgångsrik modell och vi avsätter därför som ett första steg 1 mnkr i riktade medel för kompetensutveckling inom skolan. Främst ser vi att skolans behov till kompetensutveckling är stort och att behovet i inom exempelvis äldreomsorgen kan tillgodoses genom statliga bidrag år 2021. Vår ambition är att fortsätta utveckla kompetensresan och på sikt ge mer medel till fler verksamheter.

En trygg ålderdom och god äldreomsorg

Äldreomsorgen ska sätta brukarnas behov i fokus, och inte utföraren. Omsorg ska ges med värdighet för den enskilde, och personalen ska ha den tid och de resurser som krävs för att göra ett bra jobb. Det ska vara tryggt att åldras i Järfälla och tillsammans skapar vi en äldreomsorg i världsklass.

Året som varit har påvisat stora problem i svensk äldreomsorg, I Järfälla har våra medarbetare som gjort sitt yttersta för att ge trygghet och hälsa under covid-19 pandemin som är en den allvarligaste krisen i modern tid. För Järfälla har det inneburit många prövningar och stora utmaningar. Trots insatser har smittan tagit sig in på boenden och i hemtjänsten. Allt för många äldre och medarbetare har drabbats av sjukdomen och alltför många har avlidit. Äldreomsorgen är en central verksamhet i vår kommun och vi behöver öka tryggheten så mycket vi kan för våra äldre i denna pandemi. En faktor som vi identifierat är att i kommuner som kommunaliserat hemsjukvården, har smittspridningen hos de äldre hanterats bättre. Syftet är att ge mer förebyggande insatser och framförallt minska springet av olika aktörer. Det gör också att exempelvis basala hygienrutiner följs upp och efterlevs på ett mer samlat vis, vilket är extra viktigt i den kris som vi lever i nu, Covid-19 pandemin.

Vi har också många timanställningar inom hemtjänsten och på våra boenden. I Järfälla behöver vi stärka upp med bättre anställningsvillkor för timanställda och på sikt arbeta bort otrygga anställningar. Kontinuiteten i hemtjänsten ska minska så att antalet personer som besöker varje omsorgstagare blir färre. Varje extra person medför ytterligare en potentiell smittväg, en försämrad kontinuitet och en högre ansträngning för omsorgstagarna. De nya anställningarna ska också medföra bättre anställningsvillkor för personalen. Det är inte personalens fel att strukturer felar. Till följd av det statsbidrag om totalt 26 miljoner som staten aviserat för Järfälla, kommer vi tre partier prioritera fler tillsvidareanställningar, högre tjänstgöringsgrad och färre timanställningar

Genom rätt till heltid och möjlighet till deltid, stärker vi tryggheten och gör äldreomsorgen till en mer attraktiv och hållbar arbetsplats. Genom det så kallade äldreomsorgslyftet ges personal inom äldreomsorgen stora möjligheter till satsningar på kompetensförstärkningar som att vidareutbilda personal till undersköterska om utbildningen saknas. Andra insatser inom äldreomsorgsområdet införandet av språkutvecklande arbetsplatser enligt Vård och Omsorgscollege modell och möjligheten till fortbildning i yrkessvenska på arbetstid. Under 2021 ska vi fortsätta att bedriva ett målinriktat arbete för att öka attraktivitet, kontinuitet och kompetens genom fler trygga anställningar i såväl egen som upphandlad regi. Järfälla I detta arbete ingår även en riktad lönesatsning om totalt 3,5 mkr för vårdbiträden och undersköterskor vilka halkat efter lönemässigt i Järfälla.

Äldrenämnden ska åter inkluderas i socialnämnden, och bli en nämnd istället för två. Detta gör vi eftersom uppdelningen inte resulterat i en kvalitetshöjning för de äldre utan enbart mer administration hos förvaltningen. Dessutom finns det många beslut som måste tas i båda nämnder när det gäller allt från taxor till upphandlingar. Det skapar mer arbete för personalen och en överflödigt byråkrati samt en haltande processhantering. Det ger inte bättre förutsättningar för att hantera viktiga beslut, tvärtom.

Dessutom så ifrågasätter vi legitimiteten och giltigheten av att två nämnder i mångt och mycket måste fatta samma beslut för att rådgivning ska gälla. Ett exempel är gällande taxorna när oppositionen ifrågasatte om det är teoretiskt möjligt för socialnämnd och äldrenämnd att fatta olika beslut om taxor för hemtjänsten som utförs enligt SoL. I alliansbudgetens bilaga 6 finns det två olika beslut om hemtjänsttaxan. Vi är ytterst tveksamma till detta eftersom det strider mot principen om likabehandling. Vi är också ytterst tveksamma till lagligheten i socialnämndens beslut att fastställa en chockhöjning av hemtjänsttaxa under 3 år till 288kr per timme. Vi är starkt kritiska till hur Moderaterna har hanterat av hemtjänsttaxan vilket har varit en följetong sedan 2019.

Enligt vårt förslag till hemtjänsttaxa som återfinns i bilaga 3, föreslår vi en differentiering av taxan för 2021, det är ett mer rimligt tillvägagångssätt liksom höjningen av omvårdstaxan med ett par procent. Vi delar äldreorganisationerna skarpa kritik och oro om att de radikala förändringar som Alliansen föreslår i sitt förslag till hemtjänsttaxan kommande år. Deras budgetförslag innebär en kraftig höjning gällande avgiftsstegen för servicedelen, och den är inte önskvärd för oss. När Alliansen skär ner på verksamhetens budgetar för att möjliggöra framtida skattesänkningar, ja då är det verksamhetens avgifter gentemot medborgaren som måste höjas i en allt mer drastisk takt.

Tillgänglighet är otroligt viktigt och behövs inom många olika områden. Många äldre saknar det sociala livet de hade innan pandemin slog till, och vi vet att det finns en stark vilja från våra äldre att kunna umgås och träffa andra människor igen. Vår kommun ska underlätta för detta oavsett om det gäller en enkel installation av en tillgänglig toalett för våra aktiva äldre i utomhusmiljö, eller att förbättra tillgängligheten inom alla kommunala anläggningar och verksamheter eller att tillgänglighetsanpassa kommunens informationskanaler. Vi vill att kommunen har ett nära samarbete med pensionärsorganisationer, för att få med tillgänglighetsperspektivet i allt kommunen gör. Genom resurstillskott till socialförvaltningen möjliggör vi en höjning av stödet till dessa föreningar med krav på insatser att minska ofrivillig ensamhet. Det stärker möjligheterna att arrangera möten och träffar när bättre förutsättningar ges utifrån den rådande pandemin.

I Järfälla ska alla bo och åldras under såväl trygga som värdiga former. Dagens äldre behöver tillgängliga, anpassade och trygga bostäder. I Järfälla behöver vi bygga bostäder som är anpassade för att motverka isolering för äldre i alla våra kommundelar. Vi ska arbeta för en boendeplanering som skapar förutsättningar att blanda olika boendeformer och åldersgrupper. För de som har större vårdbehov ska kommunen kunna garantera plats på äldreboende. Därför ska en boendegaranti införas för alla över 80 år. Utöver särskilda boenden vill vi bygga trygghetsboende i alla kommundelar för att underlätta för äldre som har behov av anpassat eget boende. Vi ser en stor brist och rent av en avsaknad av boendesatseringar som riktas till äldre, såsom trygghetsboenden och vård- och omsorgsboenden, i Alliansens budget. Borttagande av färdigplanerade äldreboende och trygghetsboende riskerar att skapa en bristsituation i kommunen.

Äldre i behov av stöd och service ska få sina individuella behov tillgodosedda och ges möjlighet att delta i samhällslivet på sina villkor. Den som inte får statlig assistansersättning ska skyndsamt kunna få sina behov rättssäkert utredda och tillgodosedda i kommunal regi. En stark socialtjänst är en av de viktigaste funktionerna i ett välfärdssamhälle. Vår vision är att möta framtidens behov, ligga i framkant när vi bygger framtidens boenden. För att både öka tryggheten och möjliggöra mer tid för våra anställda med de äldre måste vi påbörja att arbeta mer aktivt med att implementera välfärdsteknik. Vårt fokus bör ligga på individens behov av lösningar som är integritetsfrämjande och trygghetsskapande.

Rätt till delaktighet och goda levnadsvillkor

Järfälla ska vara en bra kommun att leva och bo i för alla invånare oavsett funktionsnivå. Därför behöver LSS-området prioriteras såväl vad gäller särskilda boenden som personlig assistans. Även hemtjänst, daglig verksamhet och arbetsmarknad är områden vi vill prioritera. Deltagare inom daglig verksamhet ska från och med 2021 få habiliteringsersättningen höjd med en krona i timmen höjningen finansieras med ett riktat statsbidrag givet att det fortsätter att betalas ut och ska annars rymmas inom ram. Detta är bra, men

långt ifrån tillräckligt, deltagandet är fortfarande en förlustaffär för många inom daglig verksamhet. Vi lägger ett uppdrag till Socialnämnden om att rekvidrera statsbidrag för att höja habiliteringsersättningen till 10 kr i timmen 2021. Vi avser att kontinuerligt överse ersättningen för att nå en nivå där deltagarna inte riskerar att förlora ekonomiskt på sitt deltagande.

Under innevarande mandatperiod har OSA-anställningar (Offentligt Skyddat Arbete) varit under hot. Vår uppfattning är att det finns ett behov av fler tjänster i denna anställningsform och vi ser fler områden inom vilka OSA-tjänster skulle vara en stor tillgång. Exempelvis föreslår vi att renhållningsvårdare anlitas för att informera och hålla rent och snyggt vid våra återvinningsstationer. Vi vill också underlätta etableringen av sociala företag inom exempelvis återbruk.

Delaktighet innebär också att kunna röra sig fritt i kommunen på lika villkor. Vi lägger därför 6 mnkr i investeringsbudgeten uppdelat på 2021 och 2022 för att stärka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning i kommunens gångstråk, utemiljöer och naturreservat.

Ett tryggt Järfälla för alla

I Järfälla idag finns det alltför många som upplever en stor otrygghet. Oavsett om det handlar om organiserad brottslighet, otrygga anställningar eller boendesituationer, rädsla för våld i relationen, eller bristande tillit till samhällsfunktioner som sjukvården eller socialtjänsten, så måste politiken se folk i ögonen när de uttrycker deras oro inför framtiden. Deras bristande tillit är ett misslyckande av politiken, och vi måste göra allt vi kan för att alla ska känna sig trygga i vårt samhälle.

På riksplanet sker en hel del som kan bidra till det, med satsningar på polisen, revidering av straffskalor, nationella avhopparinsatser och utökade befogenheter för socialtjänsten att ingripa. Dessa frågor är nationella, och det är glädjande att staten tar tag i dem.

Lokalt är det mycket besvärligt att högerstyret inte har något annat som trygghetspolitik att bidra med än att försöka med bleka kopior på nationella åtgärder. Ordningsvakter och väktare kan fylla en funktion på rätt plats, i rätt sammanhang, men de är ingen ersättning för poliser. Vi behöver parallellt med regeringens utbyggnad av fler poliser ta ett större ansvar och förstärka socialtjänst och skola.

Det är jätteviktigt att plocka de lågt hängande frukter, såsom buskklippning och belysning, där det gäller trygghetsarbetet. Men det finns ingen större insats vi kan göra för ungdomar som riskerar att falla in i kriminella miljöer än att ge dem lärare och socialsekreterare som har resurser och kollegor så att de klarar av att kliva in när ett barn far illa. Därför är vi stolta att erbjuda dessa verksamheter en budget som innehåller någonting annat än besparingskrav.

Järfälla ska stå upp för mänskliga rättigheter, öppenhet och tolerans. Det är centrala värden i en demokrati som ständigt måste upprätthållas och försvaras. När populistiska och nationalistiska vindar blåser ska vi visa på ett medmänskligt och solidariskt alternativ. Vi behöver bryta segregationen och öka tryggheten i hela Järfälla. Marknadsinsatser behöver stärkas eftersom egenförsörjning är ekonomisk trygghet och inkludering i samhället. Ett Järfälla som håller ihop är ett tryggt Järfälla.

Vikten av ett arbete och tryggt arbetsliv

De ekonomiska och sociala klyftorna i Järfälla utgör hinder för människors frihet och livsvillkor. En grundläggande del av vår politik för att minska klyftorna är att bekämpa arbetslösheten. Att ha ett arbete att gå till och en trygg försörjning innebär för individen en större frihet att välja sitt boende, ha en rik fritid liksom att kunna lämna skadliga relationer. Minskad arbetslöshet ger tryggare vuxna vilket också avspeglar sig i barn och ungas framtidstro och känsla av delaktighet. Därför fortsätter vi den framgångsrika satsningen på välfärdsjobb som varje år tar hundratals Järfällabor från bidrag till arbete.

För att säkra ungas delaktighet och framtidstro behövs en tydlig första väg in på arbetsmarknaden, därför satsar vi på sommarjobben. Vi vill återinföra den sommarjobbgaranti som vi påbörjade under förra mandatperioden och ska ingå i den jobbsatsning som vi gör om 12 miljoner till arbetsmarknadsenheten utöver SFI och Komvux.

Goda arbetsvillkor ska präglade såväl våra verksamheter i egen regi som upphandlade verksamheter, entreprenader och olika samarbeten. Kontroll och uppföljning av arbetsmiljö och riskmiljöer behöver stärkas och att kollektivavtal finns och efterlevs kontinuerligt följas upp. I Järfälla ska varje arbetstagare helt enkelt vara trygg på jobbet.

Järfällas näringsliv är grunden för en god arbetsmarknad och kommunen behöver göra sitt yttersta för att möta en lågkonjunktur och effekter av pandemin. Vår kommun har och behöver engagerade företag för att skapa möjligheter till en väl fungerande arbetsmarknad i Järfälla. En bra samverkan mellan skola, näringsliv och kommun minskar risken för utanförskap. I det arbetet är Näringslivsbolaget en viktig aktör. Ett annat exempel på en förstärkning som vi initierade under förra mandatperioden var BAS Barkarby. Vår målbild är att BAS ska vara platsen för kultur, gymnasieskola, högre utbildning och samverkan med näringslivet. Det är därför mycket viktigt att vi fortsätter stärka upp samarbetet och gör det till ett nav av möjligheter, såsom tanken var från början.

I vår budget för 2021 ger vi även uppdrag om att ansöka om fler yrkeshögskoleutbildningar där människor rustas för framtidens arbetsmarknad. Vårt mål är att även etablera högre utbildning i kommunen under mandatperioden. Det är ett viktigt led i hur vi säkerställer att rätt kompetens finns för att möta näringslivet i kommunen.

Kultur- och föreningsliv är nyckeln för ett tryggt Järfälla

Trygghet handlar om så mycket mer än beivrande av brottslighet. Trygghet är en tillgänglig och funktionell bebyggd miljö, hög nivå på medborgarservice, närvarande vuxna och ett inkluderande samhälle. Trygghet är också att ha någonstans att bo, ett arbete eller annan sysselsättning att gå till, en välfungerande skola och kvalitativ omsorg.

Genom vårt bostadsbolag JHAB kan insatserna för gemenskap och trygghet i bostadsområdena förstärkas. Det gäller upprustning av bostadsmiljön, vi jobbskapande åtgärder, ökad trygghet i uterummet genom förbättrad belysning, fältassistenter, trygghetsvårdar och vid behov ordningsvakter. Här ska också åtgärder för ökat boendeflytande för hyresgästerna ingå. Vi lägger också ett uppdrag att ta fram en modell för idéburet offentligt partnerskap för Järfälla så att kommunen i samverkan med en eller flera

idéburna organisationer kan bygga upp verksamheter för att t.ex stärka engagemang, delaktighet och inflytande bland barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden.

Biblioteken utgör en viktig knutpunkt för alla invånare i Järfälla. Tillsammans med studieförbunden och folkhögskolorna berikar de folkbildningen och skapar trygghet för alla. Därmed gör vi inga besparingar på bibliotekens verksamheter, utan återför 1 mnkr av de 1,5 mnkr som förra året skars ner.

Vi vill också som debatterats under hösten att våra kultur- och idrottsföreningar ska ingå i ett civilsamhällesråd, där flera aktörer i civilsamhället inkluderas och deltar i att öka såväl individuellt välbefinnande och personlig utveckling som gemenskap och integration. Vi anser att dessa har en nyckelroll i arbetet att bygga ett Järfälla som är välkomnande för alla och som håller ihop, en kommun som präglas av ömsesidig respekt mellan varandra. För att stärka barn och ungas rätt till en rik fritid oavsett familjers olika ekonomiska förutsättningar satsar vi även 3 mnkr på stöd till föreningslivet.

Vi vill fortsätta att utveckla Järfälla så att alla kan delta i kultur- och idrottslivet. Fler ska få möjlighet att upptäcka kommunens friluftsområden och våra kulturhus. Huset på Höjden och Kallhälls folkets hus ska ha goda förutsättningar att driva och utveckla sin verksamhet därför riktar vi ett stöd till dessa båda verksamheter. För att uppmuntra och stärka barn och ungas kulturutövning kompenserar vi även Järfällas kulturskola för sina löneökningar. Medel till kulturskolan är avgörande för att säkerställa att barn och unga har likvärdig tillgång till kulturutövning.

I framtiden hoppas vi på ett kärt återseende av Järfällafestivalen. Det har varit ett viktigt och roligt inslag i vår kommun för att skapa gemenskap, trygghet och integration. Med tanke på rådande ekonomi skjuter vi fram det till kommande år, och hoppas då kunna utveckla konceptet mer.

En trygg och välplanerad kommun

Tillsammans med näringsliv och universitet inom ramen för Barkarby Science ska Järfälla kommun verka för innovation och en hållbar stadsmiljö med människan i centrum. Här bör perspektiv som feministisk stadsplanering lyftas fram för att främja en rättvis stadsmiljö med demokratiska strukturer där samtliga kommuninvånare erbjuds en hög livskvalité. Inom begreppet feministisk stadsplanering ryms bland annat att prioritera trygg och säker cykelinfrastruktur i anslutning till kollektivtrafik, förskola och arbetsplatser såväl som gångstråk och trottoarer breda nog för barnvagnar, rullstolar och andra hjälpmedel. Det kan också handla om att tillse att det finns fungerande belysning i parker och längs gångstråk, att prioritera snöröjning av gång- och cykelbanor och se till att det finns tillgängliga och välskötta offentliga toaletter och skötrum.

Ett annat perspektiv på planering värt att lyfta menar vi är universell utformning. Universell utformning definieras i Funktionsrättskonventionen (Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning) och innebär att bygga, beställa och utföra "rätt från början". Järfälla ska vara en kommun tillgänglig för så många som möjligt från början utan behov av att göra större anpassningar i efterhand.

Trygga boenden och ett varierat bostadsbestånd i alla kommundelar

Vi vill att Järfälla ska växa hållbart under den kommande mandatperioden. Byggnationen ger intäkter som i sin tur kan användas till investeringar i välfärden, skolan och på klimatområdet. Att bygga kollektivtrafiknära är helt centralt för att Järfälla och Stockholmsregionen ska kunna växa samtidigt som vi

minskar vårt klimatavtryck. Därför är tunnelbaneavtalets målsättningar avgörande för vår kommuns utveckling. För att främja områden med mångfald förordar vi att bygga med blandade upplåtelseformer så att människor i olika livsfaser och med olika behov kan bo och trivas tillsammans.

Många har idag svårt att ta sig in på bostadsmarknaden. Grupper som har särskilt svårt att få sina bostadsbehov tillgodosedda är unga som flyttar hemifrån, nyanlända, barnfamiljer som behöver en ny bostad på grund av separation, hushåll i behov av anpassad bostad samt äldre och/eller personer med funktionsnedsättning. Vi går därför fram med uppdrag om att planera för att införa bostadsgaranti för Järfällas unga och boendegaranti för alla över 80 år. Dessutom gör vi en särskild satsning på prisvärda hyresrätter i Barkarbystaden genom att upplåta mark med tomträtt. Fler hyresrätter med rimliga hyror är avgörande för att bygga bort bostadsbristen och trångboddheten. Idag har enligt region Stockholms beräkningar under 40% av hushållen i Järfälla råd att efterfråga en nyproducerad hyresrätt. Fler hyresbostäder behövs för att ge fler en möjlighet att ta ett första steg in i eget boende liksom att kunna flytta vid behov.

Byggsektorn är även en bransch som har stor potential att minska sina klimatavtryck. För att främja en sådan utveckling lägger vi ett tydligt uppdrag om att minska klimatutsläppen vid nybyggnation, inte endast i de färdiga bostäderna utan även i varje del av byggfaserna.

Rätten till ett liv fritt från våld

Att samverka med polisen för trygghet i Järfälla är mycket viktigt. Förutom en rad samverkansförslag som vi lägger bland våra budgetförslag så vill vi även verka för en dygnet runt-öppen polisstation i Järfälla.

Våld i nära relation är ett av våra allvarigaste samhällsproblem, ett folkhälsoproblem och något som genererar oerhörda kostnader både för individen i form av lidande och ekonomiska konsekvenser och för samhället som helhet. Vi lägger ett uppdrag till Socialnämnden att säkerställa att en aktuell handlingsplan mot våld i nära relation finns på plats, komplett med mätbara mål och rutiner för systematisk uppföljning i fasta intervall. Detta för att säkerställa att vårt arbete med att förebygga och stoppa våld, skydda våldsutsatta och motivera förövare till att delta i insatser för ändrat beteende och tankemönster. Vi säkerställer också att de lokala kvinnojourerna får tillräckliga resurser från kommunen genom att satsa 1 mnkr på stärkt stöd till kvinnojourerna för att de ska kunna upprätthålla och utveckla sin avgörande verksamhet. Vi ser också till att arbetet med att förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck fortsätter att prioriteras.

Arbetet med eftervåldet såväl som insatser för att våldsutsatta som levt under skydd ska få en rakare väg tillbaka till eller in i arbetsliv, utbildning och trygghetssystem behöver också lyftas för att motverka att våldsutsatta systematiskt missgynnas ekonomiskt och socialt. Som en del i detta vill vi också stärka insatsen i kommunen för att motverka bostadsbrist som drabbar våldsutsatta kvinnor. Därför ger vi Kommundirektören i uppdrag att i samråd med JHAB ta fram ett handlingsprogram för att långsiktigt säkra behovet av bostäder till våldsutsatta kvinnor i Järfälla och så att behovet täcks av samarbetet mellan kommunerna i stockholmsregionen.

En trygg kommun är en inkluderande kommun utan diskriminering och en kommun fri från hat, hot och våld. Järfälla ska fortsätta att utveckla arbetet med att stärka demokratin och motverka alla former av

diskriminering och strukturell ojämlikhet. Vi ska vara en kommun i framkant när det kommer till likabehandling och rättighetsbaserade arbetssätt.

Nolltolerans mot missbruk av våra gemensamma välfärdssystem

När den styrande alliansen talar om trygghet handlar det oftast om mer övervakning och fler väktare. Vi ser långt fler behov och utmaningar för att stärka tryggheten för alla i vår kommun. En viktig del är att bryta den organiserad brottslighet och de våldsbrott som kommit att bli en allt mer aktuell politisk fråga hos oss och våra kommuninvånare. Vi behöver ta krafttag kring detta så att inte rädslan och otryggheten slår rot i vår kommun. Södertälje kommun har i många år pekats ut som ett gott exempel, och bra metoder ska vi lyssna och ta till oss.

Vi vill att Järfälla systematiskt arbetar med att följa upp och granska kommunens verksamheter för att spåra och hitta kriminella nätverk och våldsbrott. Vi behöver säkerställa att vår kommun inte har läckage inom våra välfärdssystem eller organisation. Våra skattemedel ska användas i rätt syfte och till goda verksamheter. I vår budget lägger vi därför fram förslag om uppdrag som ska stävja den organiserade brottsligheten. Idag görs många bra samarbeten i Järfälla med exempelvis polis, socialtjänst, skola. Detta är bra, men vår kommun behöver arbeta mer systematiskt arbete med fler aktörer och bättre kontroll. Några exempel på åtgärder som vi anser är bra för att råda klarhet och få bukt med problemen är: att Järfälla inleder en myndighetsgemensam samverkan mot välfärdsbrott (Socialtjänst, polis, försäkringskassan, åklagarmyndighet, Järfällahus AB, Skatteverket), att vi systematiskt börjar spåra pengar så att inte fusk och bedrägerier förekommer i kommunen, att vi gör en samverkan gällande bygglov (Polis, Arbetsmiljöverket och berörda fackliga organisationer), att det görs en fredagsutsättning (samarbete mellan kommun socialtjänst, fältare, trafikinspektör/parkeringsvakter, polis, väktare, brandkår), att polischefen regelbundet närvarar och presenterar polisens arbete på kommunstyrelsens sammanträden samt att socialsekreterare är placerade i polishuset för att kunna göra snabba insatser.

Uppföljning av försörjningsstödet och att utbetalningar går till rätt personer behöver säkerställas, arbetet kan bli ännu bättre genom att utveckla samarbetet med de olika myndigheterna. Ett annat problem är svarta hyreskontrakt som kommunen behöver ta ett mer samlat grepp kring att motverka. Järfälla är troligtvis inte skonade från parallella samhällsstrukturer som vi vet förekommer i andra delar utav vår region. Av den anledningen är det viktigt att börja agera och överblicka de läckage som finns. Vi är aldrig nöjda innan alla hål till den kriminella världen täppts igen. Hos oss råder nolltolerans!

Ett klimatpaket för Järfälla

“Klimatutmaningen är vår tids ödesfråga. En enig forskarvärld ger oss några få år att minska utsläppen för att undvika de grova konsekvenserna av en flergradersuppvärmning.” Så inledde vi klimatkapitlet i förra årets budgetförklaring. Nu har det gått ett år och tiden rinner iväg.

Förra styret tog på sig ledarskapströjan i den här frågan. Järfälla var banbrytande med kreativa lösningar: först i Sverige med en kommunal koldioxidbudget, solpaneler upphandlade som en tjänst, snabb implementering av en ny cykelplan, och en progressiv stadsutvecklingspolitik som tog tillvara på den

unika möjligheten tunnelbaneutbyggnaden erbjöd Järfälla att bygga ett hållbart samhälle, i och med tunnelbaneutbyggnaden.

Givet att Alliansen uttalat gått till val på att sänka ambitionerna gällande stadsbyggnadspolitiken, är de senaste årens utveckling i den frågan ingen överraskning. Men tyvärr har denna passivitet slagit ut sig även på synen på klimatfrågan i övrigt. Koldioxidbudgeten är lagd till handlingarna och samlar på sig damm i arkivet. Solcellsupphandling har aldrig testats något mer. Utrymmet för gång- och cykelinvesteringar är kraftigt reducerat. Istället har handling bytts ut mot politiskt och administrativt petgöra. Skapandet av ett nytt miljö- och social hållbarhets-utskott har inte gjort något annat än att byta ut handlingskraft mot förvirring om vilket forum beslut ska tas i.

Klimatutvecklingen väntar inte på att vi i Järfälla reder ut gränsdragningar i våra politiska strukturer. I den här budgeten avskaffas såväl miljöutskottet som innovationsutskottet så kan politiken fokusera på det den ska fokusera på: att leverera klok klimatpolitik, i själva kommunstyrelsen, på högsta nivå där den frågan hör hemma.

Från Paris till Järfälla

Ska nio procent av världen eller över en fjärdedel drabbas av regelbunden extrem hetta? Ska världen förlora 70 procent av korallreven eller ska de utraderas helt? Vi är fullt medvetna om att chansen att hålla sig inom 1,5 graders-taket blir allt mer minimal för varje dag som går. Men när det är sådant här som är skillnaden mellan 1,5-graders uppvärmning eller två, så måste vi göra vårt.

I vår budget lanserar vi ett klimatkansli under kommunstyrelseförvaltningen. Dess uppgift kommer först av allt vara att damma av koldioxidbudgeten och utveckla den rapporten till en handlingsplan som lever upp till våra åtaganden enligt Parisavtalet. Utgångspunkten ska vara att vi i Järfälla ska göra allt vi kan så att världen klarar taket på 1,5 graders-uppvärmning. Om världen missar det målet kommer det inte vara för att vi inte gjorde allt vi kunde.

Utifrån den resulterande klimatfärdplanen får det nya klimatkansliet i uppdrag att uppdatera kommunens miljömål och övriga styrdokument. Ett nytt mål för Järfällas territoriella klimatneutralitet behöver fastställas, till absolut senast 2040 vilket är statens mål för hela landet. Rimligtvis ska Järfälla nå klimatneutralitet tidigare än landet som helhet, sett till våra förutsättningar i en storstadsregion med god kollektivtrafik.

För att implementera investeringar som är nödvändiga för att nå dessa mål enligt klimatfärdplanen skapar vi en investeringsbudget på 15 miljoner redan 2021 för att sen höja densamma till 35 miljoner 2022. Principen vid fördelning av de här medlen ska vara att maximera minskningen av Järfällas klimatutsläpp. Desto större kliv vi tar de kommande åren med att plocka de lågt hängande frukter, desto mer tid vi har på oss senare att lösa våra sista, mer problematiska utsläppskällor.

Den gröna tråden

Det unika, och det svåra, med klimatfrågan är att den genomsyrar alla delar av kommunens verksamhet, precis som den genomsyrar samhället i övrigt. Det är för lätt för politiker att fastställa fina miljömål och

sen högakttningsfullt strunta i dem. Så trots fina ord fortsätter bara den springnota vi lämnar till våra barn att växa och växa.

Sverige var banbrytande i världen med att ta fram en klimatlag som tvingar politiken att förhålla sig till verkligheten och få löpande feedback om huruvida den har lyckats eller inte. Ett sådant omfattande ramverk är antagligen inte möjligt på den här politiska nivån, men sett till vilka omfattande delar av samhällsutvecklingen kommuner ansvarar för, skulle politiken även på den här nivån behöva någon liknande form av stöd för att se till att våra planer, program, och övrig beslutsgång förhåller sig till de klimatmål vi fastställt.

Det nya klimatkansliet får i uppdrag att ta fram ett förslag till system för att bevaka den kommunala beslutsgången och återrapportera hur olika förslag bidrar eller försvårar för oss att leva upp till klimatfärdplanen.

Bygg bättre

Bostadsbristen har många ansikten, från barn som växer upp i en flyttkarusell mellan diverse andra handskontrakt, till ensamkommande som bor trångt i tillfälliga baracker, till de 67 000 unga i regionen som ofrivilligt bor kvar hemma, och många, många fler. Detta är såklart en utmaning, men i klimatkrisens 2021 är det också en möjlighet, så byggandet av den växande staden ger oss tillfälle att planera för det samhälle klimatutmaningen kräver av oss.

Tyvärr har nuvarande styret använt den möjligheten till att låsa fast kommunen i fortsatt bilberoende i generationer framöver. Med vårt budgetförslag blir det åter tillåtet att bygga hyresrätter intill kollektivtrafik i Järfälla. Styrets beslut 2019 att stoppa planarbeten av Engelbrektsområdet och kvarteret Våpnaren rivs upp. Dessutom avslutar vi pågående detaljplaneringen i lägen långt från kollektivtrafik i Stäketfläcken och kraftledningsstråket, och skickar förvaltningens förslag till området runt Welcome Hotel på samråd utan Alliansens ambitionssänkningar.

Lätt att göra rätt

Bland det viktigaste kommunen kan göra för klimatet är att underlätta för alla miljömedvetna järfällabor att få vardagen ihop på ett klimatsmart sätt. Här är stadsplaneringen en nyckel och det vi har berört ovan. Men 80 000 människor bor i det Järfälla som finns idag, med en infrastruktur som tyvärr alltför ofta utgick helt från bilen som norm.

Allianspartiernas ambitionssänkningar gällande cykelinvesteringar rimmar dåligt med en tid då allt fler tar sig fram med just cykeln. I kombination med en infrastruktur där bilen är utgångspunkten, och GC-vägar en bisak, är det bäddat för konflikter om det utrymme som finns. I vår budget finns medel till en ambitionsfördubbling gällande cykel- och gånginfrastruktur. Så underlättar vi för järfällabor som vill göra klimatbra val, samtidigt som vi skapar en tryggare och trevligare trafikmiljö för alla, oavsett om de går, cyklar eller kör.

Den här frågan är extra känslig och viktig i samband med infrastrukturen till och från skolor. Vi kan inte ha en ordning där föräldrar inte vågar låta sina barn gå eller cykla till skolan, och istället känner sig

tvungna att köra dem. Därför riktar vi 10 miljoner i investeringsmedel till tekniska nämnden för åtgärder som skapar en tryggare trafikmiljö till, från och runt Järfällas skolor.

Kommunen gör sitt

Även om den större utmaningen framöver ligger i Järfälla territoriella utsläpp finns det gott om kapacitet kvar för att trappa upp klimatarbetet inom kommunens verksamheter. Förra mandatperioden togs det fram ett roligt koncept med solceller upphandlade som tjänst. Då gör kommunen en klimatinsats till ingen investeringskostnad och t.o.m. bara billigare energikostnader på sikt, allt med minimal administration. I vår budget får tekniska nämnden i uppdrag att med den här modellen jobba för att förse samtliga lämpliga tak i kommunens bestånd med solceller. Samma uppdrag får Järfällahus AB gällande allmännyttans fastigheter.

Järfälla får idag hantera många rester från forna tiders synder, t.ex. gällande markföroreningar. Nu gäller det att se till att Järfälla idag inte skapar några nya. Kommunens arbete med att minimera spridning av mikroplaster måste fortsätta och trappas upp. I takt med klimatkrisen förvärras artutrotningen såväl globalt som lokalt. I vår budget tar vi ansvar för att skydda mer stadsnära natur, med biotopskydd vid Hästa Klack och ett nytt naturreservat i Ängsjö.

Budget och resultat

Kommunstyrelsen	mnkr
Budgetram nettokostnad	283,3
Klimatkansli	5,0
Attunda kostnadsökning	1,0
Effektivisering av utskott	-0,5
Avskaffa ett kommunalråd	-1,3
Minskade arvoden	-0,5
Omprioritering väktare	-3,0
Kontaktperson för företag	-0,5
Summa kommunstyrelsens kommunbidrag	283,5

Barn- och ungdomsnämnden	mnkr
Budgetram nettokostnad	1 823,1
Volymer fritidshem	3,0
Volymer förskoleklass	1,2
Volymer grundskola	20,7
Volymer grundsärskola	10,5
Lokaler förskola	9,7
Lokaler fritidshem	2,6
Lokaler förskoleklass	0,7
Lokaler grundskola	6,3
Höjd peng med 2,2%	30,8
Höjd socioekonomisk ersättning	6,0
Faktisk lokalkostnad-reform	-10,0
Fria pedagogiska måltider i förskolan	0,5
Riktade kompetensmedel	1,0
Summa barn- och ungdomsnämndens kommunbidrag	1 906,1

Kompetensnämnden	mnkr
Budgetram nettokostnad	417,4
Volymer Gymnasieskola	11,3
Volymer Gymnasiesärskola	-1,0
Korrigerig av för låg genomsnittspeng 2020	8,6
Jobsatsning: SFI, komvux och sommarjobb	12,0
Summa kompetensnämndens kommunbidrag	448,3

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden	mnkr
Budgetram nettokostnad	200,7
Kompensera löneuppräknig på 2 %	1,5
Lokalkostnader färdiga investeringar 2020	4,2
Kulturscen klar 20/21, lokalkostnader och kapitalkostnader	1,6
Bas Barkarby lokalhyra från sep.	4,8
Konstsnöspår Ängsjö drift/skötsel	0,5
Självserviceutrustning bibliotek, kapitalkostnader	0,1
Ökat stöd till föreningslivet	3,0
Återställa biblioteksneddragningarna	1,0
Huset på höjden	0,5
Folketshus Kallhäll	0,3
Studieförbunden	0,1
Summa kultur-, demokrati- och fritidsnämndens kommunbidrag	218,3

Socialnämnden	mnkr
Budgetram nettokostnad	1 453,1
Rak uppräknig av ram med 2%	29,1
<i>varav nuvarande äldrenämnden</i>	<i>(12,0)</i>
<i>varav nuvarande socialnämnden</i>	<i>(17,1)</i>
Riktat lönelift undersköterskor och vårdbiträden	3,5
Kvinnojourer	1,0
Volymer Fh	43,2
Volymer Ifo	33,7
Volymer ÄO	17,8
Avveckla äldrenämnden	-3,0
Beräknade vinster från jobsatsning	-4,0
Summa socialnämndens kommunbidrag	1 574,4

Familjerättsnämnden	mnkr
Budgetram nettokostnad	5,2
Volymer	0,3
Summa familjerättsnämndens kommunbidrag	5,5

Tekniska nämnden, skattefinansierat	mnkr
Budgetram nettokostnad	228,3
Volymer gata	2,8
Volymer park o natur	0,3
Ambitionshöjning park och gata	5,0
Summa tekniska nämndens kommunbidrag	236,4

Miljö- och bygglovsnämnden	mnkr
Budgetram nettokostnad	12,6
Volymer	0,3
Summa miljö- och bygglovsnämndens kommunbidrag	12,9

Summa, nämndernas nettokostnader	mnkr
Delsumma	4 685,4
Förvaltningsbesparing	-20,0
Neddragning av konsultkostnader	-7,0
Nämndernas nettokostnader	4 658,4

Resultatbudget	mnkr
Nämndernas netto	-4 658,4
Kommungemensamma poster netto, buffert borttaget	55,6
Verksamhetens nettokostnader	-4 602,8
Skatteintäkter	3 689,4
Generella statsbidrag och utjämning	939,4
Finansiella intäkter	20,9
Finansiella kostnader	-46,7
Resultat	0,2

Uppdrag till nämnder

Kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag kartlägga risken för att skattemedel som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, används på ett felaktigt sätt/genom organiserad brottslighet/eller i kriminellt syfte, samt ta fram förslag för att förebygga och förhindra detta.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag kartlägga risken för att skattemedel som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn och utförs av annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt/genom organiserad brottslighet/eller i kriminellt syfte, samt ta fram förslag för att förebygga och förhindra detta.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att återkomma med en handlingsplan för att säkerställa att valfrihetssystem, enligt lagen om valfrihet (LOV), inte utnyttjas genom organiserad brottslighet.
4. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att upprätta en myndighetsgemensam samverkan mot välfärdsbrott med aktörer såsom tex Socialtjänst, polis, försäkringskassan, åklagarmyndighet och Skatteverket.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, tillsammans med kommunens nämnder och bolag, kartlägga och återkomma med förslag hur vi stoppar olovlig uthyrning och svartkontrakt inom bostadsmarknaden.
6. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i kommande förhandlingar om gymnasiepeng säkerställa att man beaktar löne- och prisutvecklingen.
7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för att bevara en husläkarjour i Järfälla.
8. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med socialförvaltningen arbeta fram och verka för att familjecentral finns i varje kommunedel.
9. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att det finns beredskapsplaner för epidemier för alla kommunens verksamheter.
10. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en genomförandeplan för en bostadsgaranti för unga upp till 26 år.
11. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en tid- och genomförandeplan för införande av en boendegaranti för alla över 80 år.
12. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att två gånger om året redovisa förvaltningarnas arbetet för att nå målet om rätten till heltid.
13. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samråd med JHAB ta fram ett handlingsprogram för att långsiktigt säkra behovet av bostäder till våldsutsatta kvinnor i Järfälla och så att behovet täcks av samarbetet mellan kommunerna i stockholmsregionen.
14. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utveckla koldioxidbudgeten till en budgetsatt klimatfärdplan som håller sig inom ramen för Parisavtalets 1,5 graders-mål, och utifrån den nya klimatfärdplanen och nationella mål uppdatera kommunens miljömål och styrdokument, inklusive att fastställa en ny målsättning för Järfällas territoriella klimatneutralitet till inte senare än 2040.
15. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett system för att bevaka den kommunala beslutsprocessen för att politiken ska få löpande feedback om hur dess beslut påverkar möjligheten att uppnå kommunens klimatplaner och mål.

16. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att återaktualisera detaljplanering av Engelbrektsområdet och kvarteret Våpnaren som avslutades 2019.
17. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att avsluta pågående detaljplanering i Ståketfläcken och kraftledningsstråket i Viksjö, samt sända ut förvaltningens förslag angående Welcome Hotel-området på samråd.
18. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att uppdatera matplanen för att säkerställa att inköpt mat har minimerad klimatpåverkan.
19. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta utreda om kommunens klimat- och miljöstandard för nybyggnation håller sig inom ramarna för koldioxidbudgeten, och i fall det inte gör det återkomma med ett förslag till ny modell.
20. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inrätta ett biotopskydd vid Hästa klack.
21. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att bilda ett naturreservat i Ängsjö.
22. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att fasa ut användningen av palmolja i Järfälla kommuns fordonsflotta.
23. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att göra Järfälla ledande i arbetet med fastighetsnära återanvändning och återvinning vid planering av nya stadsdelar.
24. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera kommunens modell för klimatväxling så att den får en klimatstyrande effekt.
25. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för, samt implementera en modell för IOP-avtal.
26. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att avsätta kvarter i Barkarbystaden för tomtrattsprojekt med prisvärda hyresrätter.
27. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att årligen upprätta ett jämställdhetsbokslut för Järfälla kommun.
28. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för att ta över hemsjukvården i kommunal regi på delegation från landstinget.
29. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att planera för billiga hyresrätter i kollektivtrafiknära lägen, beakta vikten av blandade upplåtelseformer.
30. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för etablerandet av högskoleutbildningar i Järfälla.
31. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för att återföra barn- och ungdomspsykiatri till Jakobsberg så snart som möjligt.
32. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv på trygghet alltid finns med i kommunens planerings- och projekteringsprocesser genom att införa feministisk stadsplanering.
33. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att minimera kommunens användning och spridning av mikroplaster. Det mest miljövänliga tillgängliga alternativet ska användas.
34. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra tillgänglighetskonsekvensanalyser vid projektering och ombyggnation för att identifiera brister i grundläggande tillgänglighet för äldre och människor med funktionsnedsättning.
35. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en organisationsöversyn i syfte att göra effektiviseringar och förändringar som bäst möter de utmaningar som vi har för våra medborgare med inriktning på välfärdsuppdraget och klimatinsatser, och som inte slår mot de delar av socialförvaltningen som har direkta medborgarkontakter.

36. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en översyn av revidering av pågående uppdrag, initierade i kommunstyrelsen/kommunfullmäktige i syfte att få i uppdrag att se över nuvarande uppdragslista och föreslå sammanslagningar, strykningar mm.
37. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en övergripande strategisk handlingsplan för sanering av markföroreningar.
38. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för en justerad förvaltningsorganisation som på ett mer ändamålsenligt och effektivt sätt tillgodoser miljö- och bygglovsnämndens myndighetsbehov.
39. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, i samarbete med Barn- och ungdomsförvaltningen, revidera ”Lekvärdesfaktor för förskolegårdar i Järfälla” i syfte att möjliggöra större förskolegårdar.
40. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att följa upp, och vid behov revidera, energi och miljöcertifieringskraven i utbyggnaden av Barkarbystaden samt lyfta in livscykelperspektiv.

Barn- och ungdomsnämnden

1. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att erbjuda arbetskläder för fritidshemspersonalen.
2. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att ta fram samt påbörja genomförandet av en tidsatt handlingsplan för att minska barngrupperna i förskolan till Skolverkets rekommendationer.
3. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att vidta åtgärder som förbättrar lärarnas och pedagogernas arbetsmiljö, och som bättre balanserar arbetsuppgifterna inom ramen för deras arbetstid.
4. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att införa faktisk lokalkostnadsersättning till fristående skolor samt ta fram ett förslag på modell för nybyggnadspeng för Järfälla.
5. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan för neuropsykiatriska funktionsnedsättningar inom Järfällas förskolor och grundskolor i syfte att minska hemmasittarproblematik och med målet att alla elever med npf ska nå gymnasiebehörighet.
6. Barn- och ungdomsnämnden får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att öka grundbemanningen i för- och grundskolan. I handlingsplanen bör bland annat en analys av dagens kostnader för inhyrd personal ingå och se om de skolorna med stora kostnader kan genom ökad grundbemanning få en bättre ekonomi.

Kompetensnämnden

1. Kompetensnämnden ges i uppdrag att ansöka om fler yrkeshögskoleutbildningar i dialog med det lokala och regionala näringslivet.
2. Kompetensnämnden ges i uppdrag att återinföra sommarjobbgarantin.
3. Kompetensnämnden ges i uppdrag att fördela 12 miljoner kronor till SFI, Komvux och sommarjobbgarantin.

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden

1. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa lov- och sommarkollo för barn och unga.
2. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att utveckla fler fritidsaktiviteter för äldre och samt att ta fram ett kulturprogram, i samarbete med äldreorganisationerna, för Järfällas vård och omsorgsboenden.

3. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att utveckla fler fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättningar.
4. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheten att utveckla nuvarande sportotekkonceptet till ett mer omfattande kommunalt återbruksverksamhet.
5. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med idrottsföreningar sänka trösklarna så att barnens motion, rörelse och deltagande inte begränsas av socioekonomisk status.

Socialnämnden

1. Socialnämnden ges i uppdrag att utreda en modell för ökat brukarinflytande och hur detta kan användas för att förbättra verksamheten.
2. Socialnämnden ges i uppdrag att säkerställa att en aktuell handlingsplan mot våld i nära relation finns på plats, komplett med mätbara mål och rutiner för systematisk uppföljning i fasta intervall.
3. Socialnämnden ges i uppdrag att skyndsamt färdigställa kommunens äldreplan.
4. Socialnämnden ges i uppdrag att se över på vilket sätt kommunen kan öka beredskapen på äldreboende vid extrem väderlek.
5. Socialnämnden ges i uppdrag att rekvirera full tilldelning av statsbidrag för att höja habiliteringsersättning och att höja habiliteringsersättningen till 10 kr per timme samt fördela eventuellt överskjutande medel genom det bonussystem som prövas 2020

Tekniska nämnden

1. Tekniska nämnden ges i uppdrag att upphandla solceller till samtliga lämpade tak i kommunens fastigheter.
2. Tekniska nämnden ges i uppdrag att öka tillgängligheten i Järfällas parker och naturområden.
3. Tekniska nämnden ges i uppdrag att utveckla parkeringsnormen till en mobilitetsnorm med krav på mobilitetsåtgärder.
4. Tekniska nämnden ges i uppdrag att inrätta sommargångator och pop-up-parker i fler delar av kommunen, samt att utveckla fler koncept.
5. Tekniska nämnden ges i uppdrag att öka och underlätta framkomligheten för fotgängare och cyklister vid byggavstängningar.
6. Tekniska nämnden ges i uppdrag att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna för vatten uppnås.
7. Tekniska nämnden ges i uppdrag att utöka den mobila insamlingen av farligt avfall.
8. Tekniska nämnden ges i uppdrag att i samråd med Barn- och ungdomsnämnden fasa ut giftiga material på förskolegårdar, skolgårdar och lekplatser med målet att samtliga ska vara utbytta till år 2025.
9. Tekniska nämnden ges i uppdrag att i samverkan med SÖRAB stärka och förbättra arbetet med renhållning kring kommunens återvinningsstationer.

Järfälla Näringsliv AB

1. Järfälla Näringsliv AB ges i uppdrag att arbeta för att fler företag och investeringar med inriktning mot klimat och miljö etablerar sig i Järfälla

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

2020-11-23

Kommunfullmäktige föreslås besluta att:

1. Nämndernas och kommunstyrelsens kommunbidrag fastställs i enlighet med Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiet de grönas förslag.
2. Kommungemensamma inriktningsmål fastställs i enlighet med Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiet de grönas förslag.
3. Mål och uppdrag för styrelse och nämnder fastställs enligt Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiets budgetförslag.
4. Resultatbudget, investeringar, exploatering och balansbudget 2021 samt plan för 2022-2023 fastställs i enlighet med Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiet de grönas förslag.
5. Kommunstyrelsen bemyndigas att göra erforderliga tekniska justeringar i styrelsens och nämndernas drift- och investeringsbudgetar.
6. Borgensavgiften behålls oförändrad och fastställs till 0,35 %.
7. Priser för barn- och ungdomsnämndens pengstyrda verksamheter fastställs i enlighet med Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiet de grönas förslag.
8. Tillämpning av den gemensamma länsprislistan för de olika programmen i den gemensamma gymnasieregionen i Stockholms län fortsätter att gälla under 2021.
9. Priser för socialnämndens (samt nuvarande äldrenämndens) pengstyrda verksamheter fastställs efter Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet de grönas ramuppräknings.
10. Taxa för planverksamhet fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
11. Taxor och avgifter inom kultur-, demokrati- och fritidsnämndens verksamheter fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
12. Förändrad avgiftsmodell hemtjänst 2021 för ökat fokus på omvårdnad inom socialnämnden och äldrenämnden enligt bilaga 3 i Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiet de grönas budgetförslag fastställs.
13. Revidering av VA-taxa enligt kommunstyrelsens förslag.
14. Revidering av taxa, Kart och GIS produkter och tjänster 2021 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
15. Översyn och ändring av taxa för tillsyn inom miljöbalkens område fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
16. Kommunstyrelsen bemyndigas att uppta långfristiga lån till ett tak om 4 600 miljoner kronor 2021.
17. Den kommunala skattesatsen för 2021 fastställs till 19,15 kronor.
18. Järfällahus AB:s ägardirektiv uppdateras enligt bilaga 4 i Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiet de grönas förslag.
19. Äldrenämnden läggs ner och dess ansvarsområden, uppdrag och budget återförs till socialnämnden.

Bilaga 1: Investeringsbudget

<i>Förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag, mkr.</i>	2021	2022
Genomföra klimatfärdplan	+15	+35
Cykelinfrastruktur	+12	+12
Gånginfrastruktur	+5,7	+5,7
Ambitionshöjning energieffektivisering	+10	+10
Trygga skolvägar - 10 mkr	+10	+10
Utökning med ytterligare ett LSS boende	+26	+27
Ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i kommunens gångstråk, utemiljöer och naturreservat	+3	+3
Ombyggnad av förskolor i syfte att förbereda för mindre barngrupper	+15	+15
Järfällagymnasterna, projektering ny gymnastikhall	+0,5	
Tillgänglig toalett, boulebanor	+0,05	
Välfärdsteknik och AI	+10	+10
Fotbollsplan uppvärmning	+15	
Totalsumma:	122,25	127,7

Bilaga 2: Kommungemensamma inriktningsmål

Miljö och klimat

Järfälla ska vara en föregångskommun i klimat-och miljöfrågor och ta sitt ansvar för både den lokala miljön inom kommunens gränser och sin påverkan på det globala klimatet. Klimathänsyn ska genomsyra varje del av kommunens verksamhet. Kommunen ska aktivt medverka till invånarnas miljömedvetenhet och underlätta för invånarna att göra klimat- och miljövänliga val i sin vardag.

Framtida tillväxt

Invånarantalet i Järfälla ska öka och kommunen som organisation ska på alla nivåer ha beredskap att möta expansionen. Kommunen ska erbjuda en blandning av boende- och upplåtelseformer samt boende som passar för alla livets skeden, behov och livssituationer. Arbetslösheten bland järfällaborna ska minska. Antalet arbetstillfällen i kommunen ska öka och fler företag ska etablera sig i kommunen. Järfälla ska även attrahera fler besökare och erbjuda olika typer av attraktiva besöksmål.

Kvalitativ välfärd

Järfällaborna ska erbjudas bästa möjliga välfärdstjänster för sina skattepengar. Kommunalt finansierade verksamheter ska bedrivas effektivt, med ständigt förbättrade resultat och hög brukarupplevd kvalitet avseende såväl verksamhetens innehåll som personalens bemötande. Kvalitet och uppföljning ska vara det styrande för alla kommunalt finansierade tjänster.

Demokrati, öppenhet och trygghet

Alla kommunens verksamheter ska aktivt arbeta för inkludering och motverka alla former av diskriminering och segregation. Järfällaborna ska erbjudas möjlighet att vara delaktiga och ha inflytande i utvecklingen av det egna närområdet. Arbetet för en tryggare kommun ska präglade all verksamhet i Järfälla, och omfatta såväl förebyggande insatser som aktivt trygghetskapande åtgärder, fler mötesplatser och ett rikare kultur- och fritidsutbud ska vara en grundbult i trygghetsarbetet.

Bilaga 3: Förslag till reviderad avgiftsmodell och hemtjänsttaxa.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet de grönas förslag till reviderad avgiftsmodell och hemtjänsttaxa:

1. Avgiftsmodellen ändras till omvårdnadsavgift och avgift för serviceinsatser.
2. Taxan för omsorgsavgiften regleras efter OPI index fr.om 2021.
3. Taxan för serviceinsatser fastställs till 150 kr./tim.

Bilaga 4: Ägardirektiv Järfällahus AB

1. Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Bolaget är ett organ för kommunens verksamhet inom bostadsförsörjningens område och därför underordnat Järfälla kommun. Kommunfullmäktige har det yttersta ägaransvaret för bolaget. Fullmäktige har på grund av bestämmelserna i kommunallagen särskilda skyldigheter avseende bolaget. Bolaget står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen (med stöd av delegation) utfärdade direktiv.

Förutom genom lag och förordning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom av fullmäktige beslutad bolagsordning och ägardirektiv.

2. Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip spela en aktiv roll i kommunens tillväxt och framväxten av nya bostäder i Järfälla kommun. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Bolaget ska arbeta aktivt för goda boendemiljöer och en attraktiv närmiljö för de boende samt erbjuda sunda och attraktiva bostäder för alla grupper. Bostadsbeståndet ska i ökad utsträckning energieffektiviseras för att uppfylla de nationella och lokala miljömålen. Detta innebär att den byggda miljöns påverkan på luft, mark och vatten är så liten som möjligt, såväl vid byggandet som vid förvaltningen. Bolaget ska aktivt verka för att stärka boendeinflytandet och miljöarbetet samt aktivt verka för grön omställning i syfte att uppnå minskade CO₂-utsläpp. I bolagets miljöansvar ingår att nyttja förnybara energikällor i verksamheten. Bolaget ska i sin verksamhet följa och aktivt medverka till uppfyllandet av applicerbara delar av de av Järfälla kommun antagna planerna på miljö- och klimatområdet inklusive kommunens koldioxidbudget. Bolaget ska främja hållbara mobilitetslösningar exempelvis i form av laddinfrastruktur, och verka för att upphandla solceller till samtliga lämpade tak i bolagets fastigheter.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Järfälla kommun.

3. Socialt ansvarstagande

Bolaget ska inom ramen för sin verksamhet ta ett särskilt socialt ansvar för invånarna i kommunen och deras behov av boende. Detta innebär bland annat att:

1. Bolaget ska tillsammans med Järfälla kommun och andra aktörer arbeta för att tryggheten och säkerheten förbättras i hela kommunen.
2. Bolaget ska tillsammans med Järfälla kommun och andra aktörer arbeta för att motverka segregationen.
3. Tillgänglighetsanpassade lägenheter i beståndet ska fördelas i samråd med socialförvaltningen.
4. Bolaget ska ta aktiv del i kommunens insatser för att förebygga och avhjälpa behov av försörjningsstöd. Detta gäller såväl arbetsmarknadsåtgärder som praktikplatser och sommarjobb. Bolaget ska erbjuda arbetsuppgifter som stärker bolagets uppdrag.
5. Bolaget ska aktivt arbeta för att motverka trångboddhet, olovlig överlåtelse av hyreskontrakt och olovlig andrahandsuthyrning.
6. Bolaget ska se över regelverket och möjliggöra för människor med försörjningsstöd att bli antagna som nya hyresgäster.
7. Bolaget ska underlätta för unga att få tillgång till bostad genom att ta fram en genomförandeplan för en bostadsgaranti för unga upp till 26 år.
8. Bolaget ska underlätta för äldre att få tillgång till bostad genom att ta fram en genomförandeplan för en bostadsgaranti för äldre över 80 år.
9. Bolaget ska, i samverkan med andra kommuner och aktörer på området, aktivt bidra till beståndet av lägenheter som förmedlas inom ramen för Kvinnojourens arbete.

Bolaget ska vara ett föredöme som samhällsägt företag när det gäller socialt ansvarstagande. För fullgörandet av ansvaret ska ett avtal finnas mellan Socialnämnden och Järfällahus som reglerar parternas åtaganden. Socialnämnden fullgör bland annat kommunens ansvar inom individ- och familjeomsorgens område samt stöd och service till funktionshindrade personer. Avtalet uppdateras och aktualiseras av parterna vid behov. Avtalet ska av bolaget anmälas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige vid den årliga presentationen av bolagets årsredovisning inför kommunfullmäktige. Bolaget har att följa intentionerna i FN:s konvention om barnens rättigheter.

4. Kommunens direktivrätt

Fullmäktige beslutar om ägardirektiv för bolaget. Detsamma gäller ändringar i bolagsordningen.

Bolagets styrelse och VD ska följa beslutade direktiv i den mån de inte står i strid med tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller förordning.

5. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ska i enlighet med kommunallagen utöva fortlöpande uppsikt över den kommunala verksamhet som bedrivs i hel- och delägda bolag. Kommunstyrelsen har därför rätt till den information från bolagen som kommunstyrelsen anser erforderlig för att kunna fullgöra sitt åliggande.

För fullgörandet av uppsiktsplikten sker en kontinuerlig avstämning med kommundirektören och ägaren, i form av kommunstyrelsen eller dess arbetsutskott, specifikt inför frågor som är av principiell betydelse eller av större vikt.

6. Grundläggande principer för verksamheten

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen och kontrollen över verksamheten så att bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt högt ställda affärsmässiga grunder med iakttagande av de särskilda regler som gäller för allmännyttiga bostadsföretag enligt lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Avsteg från affärsmässiga grunder kan göras om en aktivitet eller insats bedöms ha stora positiva sociala effekter och konsekvenser för bolaget och/eller för Järfälla kommun.

Bolaget har att följa intentionerna i kommunens styrande dokument.

7. Ekonomiska mål

Järfälla kommun som ägare kräver av bolaget att det ska ha en god soliditet samt en marknadsmässig avkastning.

Soliditeten ska kortsiktigt inte understiga 15 %, och långsiktigt ska bolagets synliga soliditet uppgå till minst 20 %.

Bolaget ska lämna en marknadsmässig avkastning som årligen beslutas av kommunfullmäktige.

Till kommunen ska bolaget, i enlighet med gällande lagstiftning, årligen lämna en utdelning på aktiekapitalet som med en procentenhet överstiger den genomsnittliga statslåneräntan under närmast föregående räkenskapsår. Utdelningen får inte överstiga det resultat som uppnåtts.

Inom ramen för vad aktiebolagslagen och värdeöverföringsreglerna i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag stadgar, ska värdeöverföringar från bolaget ske enligt kommunfullmäktiges beslut.

8. Kapitalförvaltning och koncernkonto

Den närmare regleringen av finansiering och kapitalförvaltningen ska ske genom en av bolagets styrelse beslutad finanspolicy som ska vara avstämd och anpassad till Järfälla kommuns finanspolicy.

Bolaget ska i sin finansiella hantering ingå i kommunens koncernkontosystem. Bolaget erhåller eller betalar ränta för sin del av saldot på kontot. Räntan sätts på marknadsmässiga villkor efter särskild överenskommelse med Järfälla kommun.

9. Utveckling av bolagets verksamhet

Bolaget ska bidra till att det i Järfälla kommun som helhet och i kommundelarna finns bostäder med olika boendeformer, vilket främst ska ske genom nyproduktion.

Målsättningen ska vara att uppnå eller påbörja minst 300 nyproducerade bostäder årligen.

Renoveringstakten i befintligt bestånd bör ligga på en nivå som säkerställer hyresgästernas rätt till ändamålsenliga lokaler samt fastigheternas marknadsvärde. Vid renovering ska samråd genomföras med hyresgästerna och hyresgästernas organisationer. Det bör omfatta minst 100 lägenheter per år.

Bolaget ska följa underhållsplan för att bibehålla fastighetsvärdet samt se över behovet av att installera hissar i hyresrätter där många äldre bor eller där andra behov finns.

10. Underställningsplikt

Bolaget ska inhämta kommunfullmäktiges godkännande beträffande väsentligare nyproduktion, nyförvärv eller försäljning av fastigheter samt i övriga frågor som är av principiell betydelse eller av större vikt.

11. Rapportering till ägaren

Vd för bolaget ska delta i ekonomidialogerna som kommunstyrelseförvaltningen har med förvaltningar och kommunala bolag kontinuerligt under året.

Bolaget ska årligen fastställa en ekonomisk plan. Den ekonomiska planen ska delges Järfälla kommun senast under december månad. Bolaget ska under verksamhetsåret avge verksamhetsrapporter som förutom resultaträkning för perioden omfattar en resultatprognos för året. Av verksamhetsrapporten från bolaget ska också framgå det aktuella uthyrningsläget. Bolagets rapportering samordnas tidsmässigt med vad som gäller för kommunens verksamhet.

Bolaget ska årligen, senast vid tidpunkt som årligen fastställs av kommunen tillhandahålla Järfälla kommun det underlag som behövs för upprättande av kommunens årsredovisning enligt kommunallagen.

Det åligger bolaget att till kommunen snarast översända

- a) protokoll från bolagsstämma
- b) protokoll från styrelsesammanträde
- c) bolagets delårsrapporter och årsredovisningar
- d) revisionsberättelse

Innehåller protokoll som ska översändas till kommunen uppgift av sådant slag, att bolaget inte är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinns, får bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Bolagets styrelse ska i årsredovisningen- utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar- redovisa hur verksamheten bedrivits och utfallit mot bakgrund av det kommunala syftet med den och de kommunala verksamhetsmål som uppställts.

Bolaget ska på begäran av kommunfullmäktiges presidium medverka vid av fullmäktige arrangerade frågestunder.

12. Samordnad revision

Järfälla kommuns revisorer ska ansvara för upphandling av revisor till bolaget. Denna upphandling utgör underlag för årsstämmans beslut om utseende av revisor.

Revisorn bedömer och beräknar, i samråd med bolagets ledning, omfattningen av granskningen och omsätter denna i en revisionsbudget. Revisorns budget tillställs bolagets ledning för att integreras i bolagets totala budget.

För samordning av bolagets och kommunens revision ska minst en lekmannarevisor i bolaget också vara förtroendevald revisor i kommunen.

Sådan lekmannarevisor i bolaget ska genom beslut på bolagsstämma lösas från sin tystnadsplikt rörande bolagets förhållanden gentemot övriga förtroendevalda revisorer i kommunen.

13. Lekmannarevisionens uppgifter

Bolagets lekmannarevisorer ska- utöver vad aktiebolagslagen föreskriver - pröva hur verksamheten bedrivits och utfallit mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och de kommunala

verksamhetsmål som uppställts. I detta sammanhang ska följsamheten gentemot fastställd bolagsordning och antagna ägardirektiv prövas.

Lekmannarevisorn ska vid ordinarie bolagsstämma lämna en granskningsrapport.